

Департамент культури, туризму
та культурної спадщини
обласної державної адміністрації

Обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара

Відділ розвитку дитячих бібліотек і маркетингу

Історія і сучасність дитячих бібліотек Кіровоградської області

В и п у с к І

**м. Кіровоград
2013**

ББК 78.34 (4УКР – 4КІР)
І 90

**Історія і сучасність дитячих бібліотек
Кіровоградської області. Вип. І** / Обласна бібліотека
для дітей ім. А.П.Гайдара; укладачі Н.І.Расторгуєва,
Л.С.Босюк. – Кіровоград, 2013. – 39 с. : фото.

Укладання, обробка, комп'ютерна верстка матеріалів
Н.І.Расторгуєва, Л.С.Босюк

Редактор
О.В.Ліпей

Відповідальна за видання
Т.С.Манжула

З М І С Т

Передмова_____с. 1

Бобринецький район

Районна бібліотека для дітей_____с. 6

Витязівська сільська бібліотека для дітей_____с. 15

Вільшанський район

Районна бібліотека для дітей_____с. 18

Гайворонський район

Районна бібліотека для дітей_____с. 25

Приняті скорочення _____с. 33

Використані джерела_____с. 34

*Кожен з ... періодів
в історії дитячих бібліотек,
залишив нам культуру
і духовну спадщину,
яка займає гідне місце
в українській культурі.*

*Історія розвитку
бібліотек України для дітей
(1960-1974 рр.*

Передмова

Бібліотеки для дітей, як своєрідні соціально-інформаційні та культурно-просвітницькі центри з питань дитинства, є невід'ємною частиною бібліотечної системи нашої держави, її історичного, духовного та культурного надбання.

У нашій країні існує мережа спеціалізованих бібліотек для дітей (ст. 6, Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»), що підпорядкована центральним органам виконавчої влади, а за адміністративним підпорядкуванням – знаходиться у сфері управління місцевих органів виконавчої влади та відповідних місцевих рад.

Бібліотеки для дітей виокремлюються серед інших своїм цільовим призначенням, складом користувачів – дітей різних вікових і соціальних груп та організаторів дитячого читання, спеціалізацією бібліотечних фондів. Заклади забезпечують вільний доступ своїх користувачів до інформації, задовольняють їхні інформаційні потреби у самоосвіті та набутті комплексу знань для повноцінної життєдіяльності.

Головним координаційним і методичним центром для дитячих бібліотек Кіровоградщини є обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара. Вона опікується питаннями функціонування і збереження бібліотечної мережі, здійснює аналітико-прогностичну, маркетингову, дослідницьку, видавничу діяльність, підвищення професійного рівня працівників дитячих бібліотек області.

Шлях розвитку дитячих бібліотек України ХХ ст. був непростим. Так, у їх становленні певну роль відіграла Третя Всеукраїнська нарада по освіті (15-17 червня 1921 р.), де підкреслювалось, що дитяча бібліотека повинна бути виділена із сітки бібліотек для дорослих, укомплектована спеціалістами, спеціальною дитячою літературою і бібліографією.

Першим офіційним документом у республіці, в якому розрізнялися типи бібліотек та їх підпорядкованість був «Кодекс законів про народну освіту УРСР» (листопад, 1922 р.). Дитячі бібліотеки як самостійний тип бібліотек входили в групу центральних бібліотек повітових міст. У червні 1926 р., на Першому Всеукраїнському з'їзді, було визначено поняття «дитяча бібліотека» і «самостійна дитяча бібліотека».

Отже, **20-ті рр. XX ст.** є початком формування мережі бібліотек для дітей на теренах нашого краю. Так, у дослідженні Г.Погребняк «Становлення та розвиток дитячих бібліотек України», зазначається, що на території України існувало 23 самостійних центральних дитячих бібліотеки, в основному, в міських центрах, зокрема, Миколаєві, Херсоні, Катеринославі, Одесі, Кіровограді».

Створення бібліотек в **30-ті роки** нерозривно пов'язані з адміністративно-територіальними реорганізаціями областей України.

10 січня 1939 року відбулось утворення Кіровоградської області, що сприяло появі обласної бібліотеки для дітей, нині – ОДБ ім. А.П.Гайдара. До складу області увійшли райони, де вже існували дитячі бібліотеки: Піщаний Брід, нині – село Добровеличківського району, Нова Прага, нині – селище міського типу Олександрійського району.

Велика Вітчизняна війна (1941-1945 рр.) на території України перериває відкриття дитячих бібліотек, руйнує існуючі. Відродження і створення нових бібліотек для дітей в області розпочинається **у 2-й половині 40-х рр. 20 ст.**

У жовтні 1945 р. відновлює свою діяльність обласна бібліотека для дітей, згідно з рішенням Кіровоградського облвиконкому від 3.10.1945 р. № 1331.

Протягом 1945-1949 рр. в області створюється ще 15 бібліотек для дітей.

У **50-60 рр.** на розвитку мережі дитячих бібліотек певним чином позначилось подальше територіально-адміністративне формування структури областей України, у т. ч., й Кіровоградської. У цей період припинили своє існування Аджамський, Великовисківський, Витязівський, Глодоський, Златопільський, Єградківський, Підвисоцький, Піщанобрідський, Тишківський, Хмелівський, Червонокам'янський райони. У зв'язку з цим змінився статус дитячих бібліотек, що існували на їх територіях, які стали дитячими відділами, міськими бібліотеками. З'явилися зональні бібліотеки, завданням яких

було надання методичної допомоги бібліотекам навколишніх сіл. Статус зональної дитячої бібліотеки отримали Піщанобрідська (1959 р.), Новопразька (1962 р.), Рівнянська (1966 р.) районні дитячі бібліотеки.

У **50-ті рр.** відкривається 17 закладів.

На початку 60-х рр., відповідно до наказу Міністерства культури «Про реорганізацію роботи бібліотек для дітей» (1962 р.), бібліотеки для дітей та юнацтва отримують статус бібліотек для дітей. У цей період в області було відкрито ще 3 дитячі бібліотеки.

Всього в області на кінець 60-х рр. налічувалось 33 самостійні бібліотеки для дітей: Кіровоградська державна обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара, 21 районна, 8 міських, 3 зональні.

Починаючи з **1975 р.**, дитячі бібліотеки поступово входять до складу районних, міських централізованих бібліотечних систем області (ЦБС), що позитивно відобразилось на комплектуванні бібліотечних фондів, матеріальній базі, технічному оснащенні. Як результат – більш якісне бібліотечне обслуговування.

Впродовж **70-80-х рр.** відбувається подальше розширення мережі дитячих бібліотек. Відкрилися бібліотеки для дітей у: м. Кіровоград – філії №19, 21; м. Олександрія – філія №3; смт Побузьке Голованівського р-ну; с.Липняжка Добровеличківського р-ну.

У 1989 р. функціонувала 41 спеціалізована бібліотека для дітей: обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара, 21 районна, 16 міських, 3 сільських (Липнязька і Піщанобрідська Добровеличківського району, Рівнянська Новоукраїнського району). Кількісні показники бібліотек для дітей області (крім, ОДБ ім. А.П.Гайдара) становили: фонди бібліотек – 1 млн. 144 тис. прим. документів; кількість читачів – 78,8 тис. осіб.

90-ті рр. в історії бібліотечної справи позначені скороченням мережі бібліотек для дітей.

Реорганізовано в дитячі відділи при бібліотеках для дорослих: Знам'янську РДБ (1992 р.), Липнязьку СДБ (1993 р.); Кіровоградську РДБ, Новопразьку МДБ, Піщанобрідську СДБ (1997 р.), Олександрійську РДБ (1998 р.).

Статус міських бібліотек для дорослих отримали дитячі бібліотеки: філія №2 Олександрійської міської ЦБС і філія №14 Кіровоградської міської ЦБС.

У 1999 р. функціонували 33 дитячі бібліотеки: ОДБ ім.А.П.Гайдара, 18 РДБ, 13 МДБ, 1 СДБ. Загальна кількість бібліотечного фонду яких (крім, ОДБ ім. А.П.Гайдара), складала – 881,7 тис. прим. документів, а читачів налічувалось 65,6 тис. осіб.

У **XXI ст.**, як і у попередньому, мережа спеціалізованих бібліотек для дітей продовжує трансформуватись.

У 2009 р. створюється Витязівська сільська бібліотека для дітей у Бобринецькому районі. Разом з тим, втрачають самостійність (стають дитячими відділами при бібліотеках для дорослих): Знам'янська МДБ (2004 р.), Маловисківська РДБ (2005 р.), Онуфріївська РДБ (2011 р.). Закрито Світловодську РДБ (2008 р.).

На початок 2013 р., в області – 30 спеціалізованих бібліотек для дітей: ОДБ ім. А.П. Гайдара, 15 РДБ, 12 МДБ, 2 СДБ.

16 бібліотек для дітей, у т. ч., ОДБ ім. А.П.Гайдара, є самостійними (тобто, не відносяться до ЦБС), 14 – входять до складу районних (міських) ЦБС.

За даними державної статистичної звітності за 2012 р. бібліотечний фонд 30 бібліотек для дітей області – універсальний і багатогалузевий, містить 840,51 тис. прим. документів (у т. ч., в ОДБ ім. А.П.Гайдара - 172,03 тис. прим.) українською, російською та іноземними мовами. Основний масив фондів – книги – 810,93 тис. прим., чимало періодичних видань – 27,55 тис. прим., аудіовізуальні та електронні видання складають 2,03 тис. прим.

Кількість обслужених користувачів – 61,5 тис. осіб (у т.ч., ОДБ ім. А.П.Гайдара - 12,1). Серед зареєстрованих користувачів більшість – діти до 15 років – 34,0 тис. осіб (у т. ч., ОДБ ім. А.П.Гайдара – 7,1).

З'явилися інтернет-користувачі – понад 5 тис. осіб. Відвідування дитячих бібліотек становлять 587,2 тис. (у т. ч., 104,1 тис. в ОДБ ім. А.П.Гайдара).

Дитячі бібліотеки області володіють базою новітніх технічних засобів, що сприяє розширенню спектру інформаційно-бібліотечних послуг, інноваційних підходів в обслуговуванні користувачів та сучасному іміджу закладів.

15 бібліотек для дітей області стали переможцями у конкурсі проектів Всеукраїнської програми «Бібліоміст» (партнерська робота Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міністерства культури України та Української бібліотечної

асоціації, за підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс). Це сприяло значному розширенню комп'ютерного парку дитячих бібліотек.

У 2013 р. 26 бібліотек для дітей (у т. ч., ОДБ ім.А.П.Гайдара) мали близько 100 одиниць комп'ютерної техніки. Доступ до мережі Інтернет, електронної пошти забезпечували користувачам 24 бібліотеки, 9 – мали Інтернет-центри, 15 – зони Wi-Fi. Власні електронні ресурси дитячих бібліотек дають можливість широко представляти діяльність закладів у мережі Інтернет: на 9 сайтах, 6 блогах, 11 сторінках у соціальних мережах, 11 сторінках на сайтах інших установ. Цей процес має продовження.

Підсумовуючи, можна констатувати, що роль дитячих бібліотек у соціалізації духовного зростання юної особистості – неоціненна. Тому, на наш погляд, вкрай важливо було висвітлити труд дитячих бібліотек. Саме задля цього створювалось дане видання, яке носить історико-дослідницький та довідковий характер.

7 випусків збірки містять статті про розвиток і становлення районних, міських, сільських дитячих бібліотек Кіровоградщини. у XX та початку XXI століть. При укладанні використано різні джерела: інформаційні матеріали, фото, листи, спогади, отримані від керівників бібліотек для дітей; методичні видання, інформаційно-статистичні звіти, статті з періодики, альбоми-естафети, історико-краєзнавча література та фото з архіву відділу розвитку дитячих бібліотек і маркетингу та фондів ОДБ ім. А.П.Гайдара; Інтернет-ресурси.

З огляду на те, що не збереглося документів про заснування окремих бібліотек, за основу брались дані з книги «Історія міст і сіл Української РСР. Кіровоградська область», дати перших записів інвентарних книг бібліотек, спогади старожилів.

Усі випуски з додатками: «Скорочення слів» та «Використані інформаційні джерела».

Видання призначено для бібліотечних працівників, викладачів у сфері бібліотечних та інформаційних послуг, студентів, користувачів бібліотек та всіх, кого цікавить історія і культура краю.

Висловлюємо вдячність усім фахівцям дитячих бібліотек області, хто долучився до збиральницької роботи про діяльність своїх закладів.

Бобринецький район

Районна бібліотека для дітей

У повоєнний, 1946 рік, у м. Бобринець відкрили районну бібліотеку для дітей та юнацтва.

Штат складався із двох осіб. Про перших працівників бібліотеки знаходимо відомості в Книзі наказів по районному відділу культосвітньої роботи: *завідувачкою призначена **Вавінська Ольга Федорівна*** (наказ по районному відділу культосвітньої роботи №1 від 02.01.1946), *бібліотекарем – **Попович Валентина Іванівна*** (наказ по районному відділу культосвітньої роботи №2 від 02.01.1946). Займала бібліотека одну кімнату в будівлі колишньої синагоги, де також розташувалася й ЗШ №2. У структурі був лише абонемент для обслуговування дітей та юнацтва. Зусиллями невеличкого колективу здійснювалися перші кроки по організації бібліотеки і фонду. Завдяки книгам, що дарували жителі міста, книгозбірня поповнювала фонд, в якому налічувалось, згідно інвентарній книзі від 16.11.1946 р., 800 прим. Старожили згадують, що після уроків у бібліотеці було повно дітей, які приходили за книгами.

У 1948 р. до району приїзять випускниці Мелітопольського технікуму підготовки культурно-освітніх працівників. Наказом районного відділу культосвітньої роботи № 116 від 24.07.1948 р. призначено *завідувачку бібліотекою **Оченашко Параску Петрівну***.

*Бібліотекарем була **Скубко Варвара Олександрівна**, яка починаючи з грудня 1948 по 1952 рр. очолювала РДБ.*

У 1948 р. загальний обсяг фондів бібліотеки становив близько 1000 прим. Але книг не вистачало. Діти записувалися на чергу на видання, дуже бережно користувалися ними і вчасно повертали до бібліотеки. Керівник РДБ доклала чимало зусиль для комплектування бібліотечного фонду, який на початок 50-х рр. вже нараховував близько 7000 примірників.

У 50-х, відчутною була проблема з кадрами, які часто змінювалися. Бібліотеку очолювали: **П.Г.Сіліна** (1952-1956 рр.); **К.В.Шульга** (1956-1957 рр.), **О.І.Остапенко** (1957-1958 рр.).

З 1958 р. посаду завідувачки РДБ, згодом, заступника директора РЦБС по роботі з дітьми, 28 років обіймала **Леба Валентина Олександрівна** (на фото).

До штату закладу входили два бібліотекарі **В.К.Клюшніченко** та **Н.І.Димченко**.

У 1965 р. бібліотека переїздить у приміщення по вул. Леніна, 68, де заходила до початку 90-х. У структурі бібліотеки – абонемент і читальна зала.

Активно формувалася бібліотечний фонд. У 1966 р. нараховувалось 25045 прим. документів, у 1970 р. – 34069 прим. документів. Збільшувались й інші показники. Читачів – із 1155 до 1307 осіб; видача документів – із 31658 до 37361 прим., відвідування – із 17837 до 20281.

РДБ налагодила співпрацю з педагогічними колективами загальноосвітніх та музичної шкіл. Працював гурток «Умілі руки». Гуртківці та актив бібліотеки допомагали в оформленні виставок, тематичних куточків, зокрема, краєзнавчого, де були зібрані література про край, папка «Хроніка видань книг письменників-земляків», буклет «Вивчай і знай свій рідний край», альбом відгуків на книги письменників-земляків «Ми читаємо їх книги» тощо. За участі дітей відбуваються читацькі конференції, зокрема, за книгою В.Близнеця «Землянка», обговорення книг. Читачі знайомляться з інформацією про книги письменників-земляків (на фото).

У 60-70 рр. діяльність закладу спрямована на інтернаціонально-комуністичне виховання шляхом оформлення книжкових виставок та оглядів літератури (на фото).

Також відбувались голосні читки, бесіди, обговорення книг, зустрічі з фронтовиками тощо. Разом з педколективами шкіл організовувались літературні дні «Поруч з батьками», огляди літератури. Співпраця з місцевим товариством книголюбів додавала заходам багато цікавого.

У 1976 р. бібліотеки району об'єднуються у централізовану бібліотечну систему, до якої входить і РДБ. Зростає її роль як методичного центру з питань обслуговування дітей для 32 сільських та 1 міської бібліотек району.

У другій половині 80-х бібліотека працює під керівництвом **Г.І.Коваленко** (1984-1985 рр.), **Л.Ф.Зборошенко** (1985-1989 рр.). Не одне покоління юних читачів отримали свої перші книжки з рук бібліотекарів **В.С.Данилюк**, **Р.М.Деренковської**, **Л.М.Курчінової**, **В.К.Непомящої**.

На кінець 1989 р. РДБ обслуговувала 1773 юних читачів, відвідування складали 22441, книжковий фонд становив 22135 прим. документів, книговидача – 48970 одиниць.

У 1989 р., на посаду заступника директора РЦБС по роботі з дітьми прийшла **Ісакова Тетяна Павлівна**, випускниця Київського державного інституту культури ім. О.Корнійчука. Повністю оновився штат закладу. У його розписі – 2 бібліотекаря і бібліотекар-бібліограф (посада проіснувала з 1993 по 1996 рр.).

У 1992 р. РДБ отримала нове приміщення, яке займала бібліотека райкому КПРС (вул. Орджонікідзе, 80), де знаходиться й сьогодні. У цьому ж році РДБ набуває статусу самостійної бібліотеки у зв'язку з розпорядженням голови РДА від 18.02.1992 № 30 «Про децентралізацію Бобринецької ЦБС». Введено посаду «завідуюча бібліотекою для дітей».

У цей період РДБ, щороку, отримує близько 1 тис. прим. книг. Фонд складає 22055 прим. документів. Кількість користувачів – більше 1800 осіб, видача документів – 30000 прим.

У 1996- 1997 рр. бібліотеку очолювала **З.Р.Пирля.**

З 1997 р. завідувачкою закладу призначено **Клюй Наталію Миколаївну**, яка у 1993 р. розпочала свою діяльність бібліотекарем РДБ.

Колектив Бобринецької РДБ

зліва на право:

**Н.М.Клюй – завідувача
РДБ,
Т.М.Ткаченко,
Т.В.Павловська –
бібліотекарі**

В умовах дефіциту державного фінансування колектив знаходить оптимальний режим обслуговування читачів, вміло забезпечує стабільність своєї роботи. Дуже вигідно спрацьовує на користь координації роботи з різними установами, організаціями, відділами райдержадміністрації те, що бібліотека знаходиться в адміністративному приміщенні. З'являється такий напрям, як робота з соціально незахищеними дітьми, дітьми з особливими потребами. Налагоджується співпраця зі спеціальною загальноосвітньою школою-інтернат, педагоги та

вихованці якої стають читачами бібліотеки. Для вихованців школи-інтернат влаштовуються зустрічі, свята День святого Миколая (на фото), благодійні акції за підтримки районного товариства «Червоний хрест», свято «Зорепад талантів» спільно з Будинком дитячої творчості.

Також, для своїх відвідувачів, РДБ розпочинає організацію виставок творчих робіт учнів дитячої школи мистецтв, гуртківців з Будинку дитячої творчості «Територія Дитинства», «Запали свою зірку» та зустрічей з юними поетами міста «Проба пера».

З 1996 р. й дотепер популярністю користується бібліотечне об'єднання «Клуб цікавих зустрічей». На його засідання запрошують людей різних професій та захоплень. Тут бувають місцеві поети, краєзнавці, історики, лікарі, працівники соціальних служб, просто майстри своєї справи, а також вихованці різноманітних гуртків та студій.

Долучається РДБ і до проектної діяльності. У 2005 р. була розроблена і успішно реалізована власна комплексна цільова програма «Ким бути? Яким бути?», спрямована на допомогу в профорієнтації школярів. З цього ж року, РДБ – постійна учасниця Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач України». Читачі РДБ двічі перемогали в обласному етапі Конкурсу і представляли область на Фестивалі дитячого читання

«Книгоманія» у Львові: у 2006 р. – О.Залуженко, а у 2013 р. – З.Корнієць (на фото: переможницю вітають В.В.Бондар, голова Кіровоградської обласної організації Національної спілки письменників України та Т.С.Манжула, директор ОДБ ім. А.П.Гайдара, 2013 р.).

Бібліотекою започатковуються і районні конкурси: «Кращий читач нашого міста», зимові шахові турніри, які організовуються спільно з відділом РДА з питань фізичної культури та спорту.

У 2006 р., за сприяння Бобринецької РДА, для РДБ придбано комп'ютер, проведено телефонну лінію, здійснено підключення до мережі Інтернет. Покращення технічного оснащення дозволило проводити цикл заходів «Чарівний світ читальної зали». У 2007 р. ОДБ ім. А.П.Гайдара відзначила завідувачку РДБ за підсумками року «Палітра майстерності» у номінації «Діловий стиль».

З 2008 р. РДБ очолює **Мельникова Любов Тимофіївна** (на фото). За освітою педагог, закінчила Полтавський педагогічний інститут імені В.Г.Короленка, фахівець з великим досвідом роботи в галузі «культура».

Колектив РДБ продовжує популяризацію звичаїв та історії рідного краю. Спрямовує роботу з користувачами на відродження традицій читання, формування правової та інформаційної культури. Надає підтримку розвитку юних творчих особистостей.

Цим напрямом сприяє реалізація бібліотечної цільової комплексної програми «Бобринеччина мій рідний край» (2011 р.), завдяки якій користувачі стали учасниками неординарних презентацій – вишитих полотен, створених майстринями-вишивальницями району: «Вишивана карта рідного міста», «Вишивана карта Кіровоградської області», «Вишивана карта Бобринецького району» (на фото).

У рамках Національного проекту «Україна читає дітям» проводилась низка заходів, в яких взяли участь вчителі загальноосвітніх шкіл, члени місцевої літературної студії «Спадок», поети-краяни, професор-земляк М.Шевряков (Херсонський аграрний університет) зі збіркою власних поезій «Лірика душі».

З 2012 р. розпочав роботу правовий клуб «Школа громадянина», для користувачів-учнів 4-9 класів. Його засідання відбуваються за участі представників управління юстиції РДА, спеціалістів районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (на фото). Традиційно, у лютому, проводяться години правового

виховання. Зокрема, для вихованців Бобринецької спеціальної загальноосвітньої школи-інтернат I-II ступенів проведено конкурси, розважальні ігри, відео лекторій «Конвенція ООН про права дитини», перегляд мультиплікаційних фільмів тощо.

Працівниками РДБ створено цільову комплексну програму «Розвиток бібліотеки як інформаційного і культурного центру для дітей» (2012 р.) у рамках обласної програми «Багатовимірність інформаційної культури. 21 століття»,

спрямованої на поширення якісних знань і правових норм інформаційної культури.

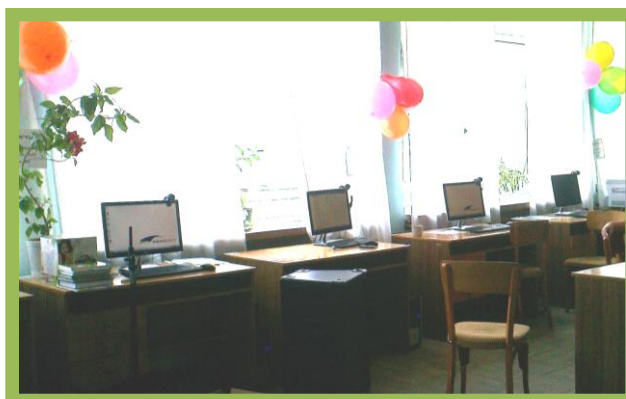
РДБ займається проведенням фестивалю дитячої творчості «Розкриваємо свої таланти світу». До того ж, бібліотекарі заохочують юних співаків і танцюристів до участі в окремих програмах, що додає яскравості та наповненості заходам (на фото).

Колектив бібліотеки – переможець 3 раунду конкурсу проектів «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до «Інтернет» програми «Бібліоміст» (2012 р.). Завдяки чому бібліотека отримала 5 комплектів комп'ютерного обладнання.

30 січня 2013 р. відбулось відкриття Інтернет-центру РДБ (на фото).

Збільшення кількості сучасних комп'ютерів допомогло розширити коло інтернет-користувачів, серед яких діти з обмеженими фізичними можливостями, з малозабезпечених та багатодітних сімей.

Школярі відвідують практичні заняття: «Навчаємось в Інтернеті», «Інтернет для початківців»; здійснюють віртуальні подорожі «Сторінками дитячої преси»; стають учасниками інтернет-терапії «Море друзів» тощо.

У різні роки бібліотека була базою проведення районних (на фото) та обласних навчань бібліотечних працівників.

Наприклад, семінар-практикум «Сучасна бібліотечна формула успіху» (2003 р.), обласна школа бібліотечного консалтингу «Професійний тандем» (2013 р.) (на фото).

Працівники бібліотеки прагнуть до різноманітності в оформленні інтер'єру, бо вважають це важливим з точки зору позитивного сприйняття закладу користувачами РДБ (на фото).

Дані про РДБ:

Структура бібліотеки – 2 абонементи

Штат – 3 одиниці

Бібліотечний фонд – 21159 прим. документів

Користувачі обслужені – 1200, у т. ч., за ЄРК– 1200

Відвідування – 12062, у т. ч., Інтернет-відвідування – 210

Видача документів – 24154 од.

*Використання новітніх інформаційних технологій – 6 ПК,
2 багатофункціональних пристрої, ксерокс, телефон,
скайп-зв'язок, Інтернет, E-mail*

Витязівська сільська бібліотека для дітей

Із 1935 по 1959 рр. Витязівка була районним центром. Населення Витязівки обслуговувала районна бібліотека, в структурі якої, з 1953 р., існував дитячий відділ.

У 1958 році, на базі дитячого відділу, створюється районна бібліотека для дітей та юнацтва. Підтвердження про існування дитячої бібліотеки знаходимо у книзі «Історія міст і сіл Української РСР. Кіровоградська область»: «...У дитячій, шкільній та зональній бібліотеках понад 41 тис. книг. Послугами бібліотек користується 1900 читачів...».

Завідуючою РДБ була **Бойкова Тетяна Миколаївна**, яка до цього працювала бібліотекарем дитячого відділу районної бібліотеки (фото зліва). Також, в штат ввели посаду бібліотекаря, на яку призначили **Косяченко Тamarу Михайлівну** (фото справа).

Бібліотеку відвідувало більше 500 читачів.

У 1959 р. Витязівський район було ліквідовано, а його територія увійшла до складу Бобринецького району. Дитяча бібліотека отримала статус сільської бібліотеки для дітей. Та до середини 60-х реорганізована у дитячий відділ при сільській бібліотеці.

Т.М.Бойкову переведено на посаду бібліотекаря дитячого відділу. У різні періоди у відділі працювали **Непомяща Надія Григорівна та Гайдук Ірина Станіславівна**.

2009 р. став новим етапом розвитку дитячого відділу СБ: згідно рішення 31 сесії Витязівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області від 8.12.2009 р. № 193 «Про утворення комунального закладу Витязівської сільської дитячої бібліотеки».

Очолила СДБ **Швець Тетяна Анатоліївна** (на фото), яка з 2004 р. працювала бібліотекарем дитячого відділу при Витязівській сільській бібліотеці для дорослих. Має вищу не фахову освіту (закінчила Полтавський кооперативний інститут), але оволоділа азами бібліотечної професії, відвідуючи навчання

районного та обласного методичних центрів.

СДБ знаходиться в приміщенні сільської ради, де займає одну кімнату і частину фойє. У фойє розміщено тенісний стіл (подарунок спонсорів), що дає можливість дітям спробувати свої сили у цьому виді спорту, а заодно, зайти до бібліотеки познайомитися з новинками, поспілкуватися.

Сьогодні, до послуг користувачів бібліотеки фонд книг та періодичних видань. Щороку бібліотека передплачує дитячі журнал «Барвінок» і «Велика дитяча газета».

Заходи в бібліотеці зорієнтовані на популяризацію книги, розширення світогляду юних селян, розкриття власних творчих здібностей.

Більшість заходів організовується разом зі школою, дитячим садком, сільським Будинком культури. Для маленьких відвідувачів бібліотекарка проводить екскурсії, під час яких вони

знайомляться з послугами і правилами користування бібліотекою, новими виставками, народознавчим куточком, де представлені давні речі побуту місцевих жителів (на фото).

Читачі СДБ – учасники літературно-музичних свят «Живуть герої з нами в легендах і піснях», районного етапу Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач України», конкурсу малюнку на асфальті «Моя сім'я, родина, Україна», уроків права «Обери життя», «Я

проти шкідливих звичок». Окремі заходи відбуваються за участі відповідних фахівців. Активні відвідувачі – члени бібліотечного гуртка «Книжкова лікарня» – не лише допомагають ремонтувати книги, а й опановують навички інформаційної культури.

Дані про СДБ:

Структура бібліотеки – абонемент

Штат – 1 одиниця

Бібліотечний фонд – 5927 прим. документів

Користувачі обслужені – 250

Відвідування – 2000

Видача документів – 5000 од.

Вільшанський район

Районна бібліотека для дітей

1950 рік вважається датою заснування районної бібліотеки для дітей згідно запису першої бібліотечної інвентарної книги. Інших документальних свідчень не збереглося.

Першою завідувачкою була **Базильська (Федорова) Марія Степанівна**. У 1952 р. закінчила заочно Одеський культосвітній технікум. Працювала у бібліотеці по 1961 рік. Бібліотекарем була **Лавруш Анна Петрівна**.

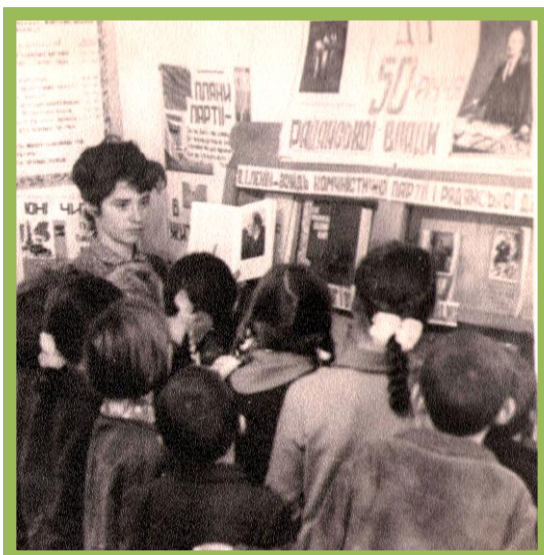
Бібліотека не мала свого помешкання, тож часто доводилось переносити фонд з однієї виділеної кімнати до іншої в різних приміщеннях селища.

Зі спогадів колишнього методиста РЦБС Л.А.Войкової:

«Бібліотека знаходилась в маленькому приміщенні – колишня церковна сторожка – біля Будинку культури (нині – церква). Це були дві кімнати з маленькими вікнами. Стелажі були саморобні, прибиті до стін, проходи – дуже вузькі, часто, щоб дістати книги, використовували драбину. Та, не зважаючи на умови, в бібліотеці було гамірно й весело, завжди стояли черги».

У 1961 р. Вільшанський район було розформовано, у зв'язку з чим, бібліотека для дітей стала дитячим відділом при зональній дорослій бібліотеці.

З поверненням статусу Вільшанського району, у 1967 р., було відновлено районну дитячу бібліотеку. Її завідувачкою (згодом – заступник директора РЦБС по роботі з дітьми) стала бібліотекарка дитячого відділу районної зональної бібліотеки

Опра Віра Федорівна (на фото), яка працювала на цій посаді з 1967 по 1998 рік. Юна Віра прийшла до бібліотеки зі шкільної партії, заочно закінчила Київський державний інститут культури і назавжди подружилася з дітьми і книгою, була душею і організатором багатьох справ. Разом з нею творчо і сумлінно працювала бібліотекарем ***Говорун Тамара Андріївна***.

Бажання дітей відвідувати бібліотеку завжди було

характерним. Про це свідчить бібліотечна статистика наведена в альбомі-естафеті «Наші досягнення 60-ті роки 20 століття» (архів відділу розвитку дитячих бібліотек і маркетингу ОДБ ім. А.П.Гайдара). Так, з 1967 по 1970 рр. зросла кількість читачів на 76 осіб, а відвідуваність – на 3274. У 1970 році в РДБ налічувалось 621 читач, 16,9 тис. одиниць бібліотечного фонду, видача яких складала 21282 примірників.

У ті роки подією для дорослих і дітей був приїзд літераторів до Вільшанщини, під час проведення в нашій області Тижня української літератури. На фото: письменник В.Козаченко дає юному читачеві РДБ автограф.

РДБ виступала методичним центром для бібліотек району. Так, крім виїздів до сільських бібліотек, діяла районна школа передового досвіду. Завідуюча РДБ неодноразово вела заняття для сільських колег з питань удосконалення обслуговування юних читачів.

У 1978 р. РДБ увійшла до складу районної централізованої бібліотечної системи. На той час приділялась значна увага організації керівництва читанням, проведенню аналізів читання, поширенню бібліографічного інформування за допомогою рекомендаційних та інформаційних списків літератури. Значне місце відводилось оформленню альбомів ідеологічного характеру «Герої комсомолу», «Ленін завжди живий», «Плани партії – плани народу».

На початку 80-х, укріпилась матеріально-технічна база. У 1982 р. звели двоповерхову світлу й простору будівлю для бібліотек, що стала окрасою селища і великою радістю для читачів.

Дитяча бібліотека розташувалась на першому поверсі приміщення, де знаходиться й досі. У бібліотеку придбали телевізор, магнітофон, радіолу, діапроектор, фільмоскоп, меблі (на фото).

Збагатився й арсенал бібліотечного фонду. До нових книг, дитячих журналів «Піонер», «Піонерія», «Малютко», «Барвінок», «Костер», «Мурзилка» додалось 240 платівок, 730 діафільмів і слайдів. Як результат, збільшилась кількість читачів та книговидачі.

Бібліотека успішно координувала свою роботу зі шкільними та позашкільними закладами. Як приклад, надання інформацій з питань естетичного виховання учням 1-3 класів з районного естетичного центру. Бібліотекарі рекомендували певну літературу дітям і викладачам, проводили цікаві заходи в розрізі тем, що вивчались. Серед них, цикли бесід за книгами і музичними творами, голосні читання, усні журнали, літературні ранки, ігри, перегляди діафільмів і вистав бібліотечного лялькового гуртка, прослуховування грамзаписів, обговорення телепередач тощо.

Ефективність була відчутною. Такі показники, як читаність, видача художньої та мистецької літератури зросли в декілька разів у порівнянні з минулими роками і, навіть, середньо республіканськими. З метою розповсюдження даного досвіду серед бібліотек області та України, у 1984 р. ОДБ ім. А.П.Гайдара видано буклет «У світ краси і добра» накладом 200 прим.

Також, працівниками РДБ у 1985 р. було вирішено започаткувати клуб «У світі Прекрасного», який успішно функціонує й дотепер, об'єднуючи дітей, захоплених поезією, музикою і живописом. Багато з яких навчалися в районній школі мистецтв.

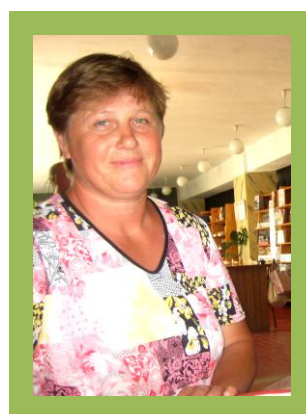
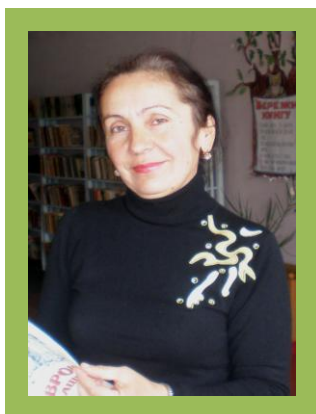
З 1998 по 2004 рр. на посаді заступника директора РЦБС по роботі з дітьми перебувала **Владова Тетяна Анатоліївна** (на фото), випускниця Олександрійського училища культури. Одним з головних напрямів роботи була популяризація історико-культурної спадщини українського і болгарського народів. Цьому, зокрема, сприяв і заснований Т.А.Владовою клуб «Другарче» (2002 р.), який почали

відвідувати діти з болгарським корінням та усі охочі.

РДБ й досі підтримує творчі стосунки з районними закладами – дитячою школою мистецтв, Будинком культури, україно-болгарським історичним музеєм.

З 2004 р. колектив РДБ очолює **Журжер Олена Вікторівна**, яка заочно закінчила Київський Національний університет культури і мистецтв, працюючи у бібліотеці.

Колектив Вільшанської РДБ

зліва направо: **О.В.Журжер – заступник директора РЦБС з питань обслуговування дітей**
Л.О.Опря, О.М.Шикита – бібліотекарі

Залучення дітей до книги в РДБ відбувається з дитячого садочку за допомогою екскурсій (на фото), які насичені цікавими заходами. Згодом, відбувається традиційна посвята дітей в читачі, як велике й цікаве дійство, учасникам якого обов'язково вручається пам'ятка «Правила користування бібліотекою і книгою».

Як і раніше, бібліотека приваблює дітей не тільки як заклад, в якому можна отримати безліч інформації, а й як місце творчих зустрічей користувачів. Так, у бібліотеці постійно організовуються заходи: з місцевими краєзнавцями, літераторами, викладачами дитячої школи мистецтв, членами бібліотечних клубів минулих років, народними умільцями, художниками, юними музикантами (на фото, ліворуч); яскраві виставки-презентації – книжкові та творчих робіт дітей (на фото);

екскурсії до україно-болгарського історичного музею (на фото);

а також, сучасні популярні – флеш-моб «Кинь мишку – візьми книжку», майстер-клас «Рвана витинанка» (на фото) тощо

Приємних вражень усім відвідувачам РДБ додають ошатні куточки інтер'єру приміщення (на фото).

З 2008 р. РДБ має комп'ютерну техніку, доступ до мережі Інтернет.

Неодноразово РДБ була базою проведення обласних навчань. У 1983 р. відбувся обласний семінар-практикум для працівників відділів обслуговування дорослих і дитячих бібліотек області, організований спільно двома обласними бібліотеками (на фото).

У 2011 р. – перше засідання обласної школи бібліотечного консалтингу «Професійний тандем» для керівників дитячих бібліотек і мала позитивний резонанс серед них.

У жовтні цього ж року колектив Добровеличківської РДБ, за ініціативи її директора, здійснив виїзд до колег Вільшанської РДБ для обміну досвідом, що сприяло розширенню професійних знань фахівців обох закладів.

Дані про РДБ

Структура бібліотеки – 2 абонементи, читальна зала

Штат – 3 одиниці

Бібліотечний фонд – 22720 прим. документів

Користувачі обслужені – 1000, у т. ч., за ЄРК – 645

Відвідування – 11080, у т. ч., Інтернет-відвідування – 485

Видача документів – 22009 од.

*Використання новітніх інформаційних технологій – 1 ПК,
1 багатофункціональний пристрій, телефон, E-mail*

Гайворонський район

Районна бібліотека для дітей

Бібліотека почала своє існування у 1946 році. Це були тяжкі повоєнні роки відбудови народного господарства. Жителі міста, для поповнення бібліотечного фонду, приносили книжки з домівок. Бібліотека займала 2 кімнатки площею 30 кв.м. в старому будинку по вул. Воровського.

Бібліотечний фонд становив 1044 книги, читачів було 273, а книговидача складала – 5124 примірників документів. У бібліотеці працювали двоє співробітників. Першою завідуючою була **Дзюбак Анастасія Андріївна** (на фото), яка закінчила Одеське культурно-просвітнє училище, а згодом, заочно, Харківський інститут культури.

У 1948 р., у зв'язку з аварійним станом будинку, бібліотеку розташували в іншому приміщенні. Також виділили дві кімнати, але трохи з більшою площею.

У 1950 р., за генеральним планом забудови міста, мали будувати універмаг на тому місці, де була бібліотека. І знову довелося переселятися – до Будинку піонерів, де теж бібліотека зайняла дві кімнати.

З 1953 р. штат бібліотеки збільшився на одного працівника.

У 1966 р., у сквері, що по вул. Чапаєва, виріс двоповерховий

будинок для міської музичної школи та районної дитячої бібліотеки. Через певний час РДБ зайняла весь другий поверх нового будинку, де знаходиться й дотепер. З'явилися відділи для читачів за віковими категоріями – абонементи, читальні зали, а також – книгосховище.

У 1967 р. завідуючою РДБ стала **Гончар Ія Петрівна** (на фото), яка перебувала на цій посаді по 1986 рік. Проявила себе здібним та енергійним організатором, справжнім професіоналом. За її керівництва склався творчий колектив однодумців, які любили свою справу.

І.П.Гончар входила до складу делегацій від Кіровоградської області щодо обміну досвідом з дитячими бібліотеками Ленінграду, Києва, Краснодару, Белгород-Дністровська, Одеси, Хмельницька тощо. Цікаве в практиці колег запроваджувала в своїй бібліотеці. Матеріали про досвід РДБ з'являлися на шпальтах періодичних видань країни: «Библиотекарь», «Соціалістична культура», «Кіровоградська правда», «Молодий комунар».

За багаторічну працю І.П.Гончар отримала багато нагород і премій від Міністерства культури СРСР, ЦК ВЛКСМ, ЦК ЛКСМУ, ЦК профспілок працівників культури, Республіканського комітету профспілок, обласного управління культури, районного відділу культури, а також, дипломи, свідоцтва і медалі «За доблестный труд» (1970 р.), «За трудовую доблесть» (1981р.), «Ветеран труда» (1983 р.). З 1986 р. персональний пенсіонер республіканського значення.

Про бібліотечну діяльність І.П.Гончар працівники ОДБ ім. А.П.Гайдара розповіли у книзі «Дитячі бібліотекарі України. Сто кращих», виданій Національною бібліотекою України для дітей у 2012 р., яку й було їй вручено в ОДБ ім. А.П.Гайдара у 2013 р. (на фото).

У 60-70 х рр., з метою залучення читачів та пропаганди бібліотечних знань, працівниками РДБ проводилось багато екскурсій для школярів міста «В світ книжковий», оглядів новинок літератури.

На фото: **Д.М.Єфімова – завідувачка
відділом обслуговування Гайворонської РДБ**

З розповіді вчительки ЗОШ № 5 Чабан Олени Іванівни:

«Згадую, як колись у нашій школі широко практикувались захисти читацького інтересу удома в учнів. Батьки з радістю приймали товаришів сина чи доньки, йшла цікава розмова про книги, діти готували виставку своїх улюблених книжок, ігор, малюнків. Такі зустрічі відзначались невимушеністю та теплотою».

У 1968 р. для читачів-учнів 1-4 класів було створено тематичний ілюстрований каталог, що полегшувало вибір бібліотечних книг дітям (на фото, бібліотекар **Л.П.Шрамко** навчає найменших читачів користуванню каталогом).

Бібліотека почала проведення масштабних заходів. Перший з них – районний зліт юних книголюбів відбувся у 1970 р., під час зимових канікул. Тут, діти із сіл розповідали про те, як книга

допомагає їм у житті і навчанні.

Також, бібліотекарі і читачі брали участь у роботі кінолекторію «Ми – молоді господарі землі», транслявали усний журнал по районному радіомовленню. Приділялась посилена увага пропаганді комуністичної та військово-патріотичної тематики, особливо напередодні ювілейних дат. Зокрема, до 35-річчя Великої Перемоги: оформили куточок «Маленьким дітям

гурток «Юний пропагандист»; провели урок мужності «Ввійшли вони в безсмертя, як солдати»

«Парад хлопчишевих військ» (на фото) читачі готували повідомлення, бесіди, огляди, лекції «Книги, пробиті кулями», «Книги-бійці», «Вони воювали за Батьківщину», які представляли своїм ровесникам.

Діти із задоволенням відвідували бібліотечні гуртки: «Клуб любителів прекрасного»,

«Книга і лялька», «Книжкова лікарня» (на фото).

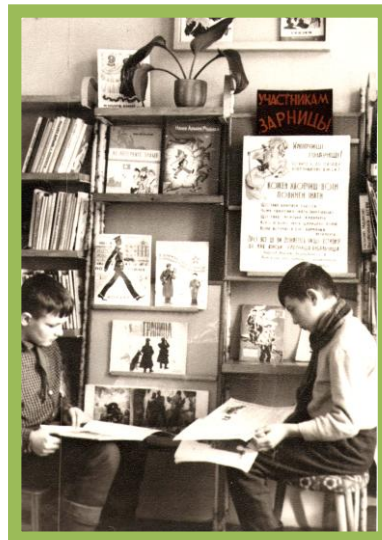
У масовій роботі бібліотекарі постійно використовували аудіовізуальні засоби: діафільми,

про велику війну» і ленінську кімнату (на фото); організували штаб «Юних мандрівників» ленінськими місцями і зустрічі з військовослужбовцями «Є така професія Батьківщину захищать» (на фото); створили

(на фото, **бібліотекар Л.О.Франчук**, справа), а також

провели радіо гру в 4 тури за книгою А.Митяєва «Книга майбутніх командирів». Під час літературної гри-подорожі

діапозитиви, магнітофонні записи, літературно-музичні журнали «Колобок», «Кругозор», платівки.

У 1970-х рр. в РДБ відбувались цікаві зустрічі зі знайомими і дуже популярними серед читачів України письменниками М.С.Вінграновським, А.І.Кацнельсоном, В.А.Логвиненком, Д.Ткаченком. (на фото).

На одній із таких зустрічей до книжкової виставки, підійшов письменник Д.Ткач, і помітив там свій твір, прочитаний сотнями дітей. Автор звернувся з проханням до читачів і бібліотекарів подарувати йому зачитану книгу. Натомість – прислати новий примірник. Гість отримав книгу. А через деякий час, на адресу бібліотеки, надійшла невеличка бандероль з книгою і листом письменника:

«Дорогі друзі, піонери, школярі, шановна Ія Петрівна!

З хвилюванням згадую нашу щире, дружню зустріч у бібліотеці. Як шкода, що вона була такою короткою! Не встигли наговоритись вдоволь, поділитись творчими і життєвими планами, але це від мене і від вас не залежало. Так сподіваюсь, що ми ще зустрінемося, бо мені треба буде побувати в Гайвороні. Дуже вдячний вам за чудовий монтаж «Радянські письменники – дітям», за теплі відгуки на мої книжки. Як і обіцяв, надсилаю Вам новий примірник книжки: «Есть, стоятъ на смерть!» замість тієї зачитаної, яку ви мені дали.

Усім вам міцно тисну руку і бажаю всякого добра.

м. Київ. 5.10.1970 р. Д.Ткач».

У 1977 р. відбулась централізація бібліотечної мережі району, що у 80-х позитивно вплинуло на діяльність РДБ. Завдяки державному фінансуванню заклад забезпечувався необхідним бібліотечним і технічним обладнаннями. З'явилися нові сучасні стелажі для книг, було закуплено столи та стільці для молодшого відділу. Працівники РДБ створили в новому приміщенні красивий інтер'єр.

Новим у роботі РДБ було те, що кожен рік бібліотекарі залучали читачів до участі у різноманітних всесоюзних оглядах, конкурсах і неодмінно отримували нагороди. Так, у 1967 р. РДБ відзначена дипломом Міністерства культури СРСР і ЦК профспілки працівників культури як переможниця Всесоюзного огляду бібліотек. У 1971 р. – отримала першу премію та подарунок від газети «Пионерская правда» за перемогу у Всесоюзній грі «Железнодорожный светофор», а від Управління південно-західної залізниці – телевізор. Також, були Почесна грамота від Міністерства культури УРСР, як переможцю республіканського огляду діяльності культурно-освітніх закладів (1975 р.); грамоти від обласного управління та районного відділу культури (1979 р.); Диплом видавництва дитячої літератури «Веселка» за активність у Республіканській літературній подорожі «На героїв рівняємо крок», присвяченій 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні (1985 р.). У 1983 р. колектив РДБ, як переможця соціалістичного змагання, занесено на обласну Дошку пошани. РДБ було підготовлено і поширено по Україні плакат «Нові форми роботи» (1974 р.) та буклет «Дитина стає читачем» (1982 р.).

Короткий період (1986-1988 рр.) РДБ очолювала **Панченко Любов Григорівна**, яка вирізнялася творчим мисленням, активною життєвою позицією, прагненням до нового. Згодом, була призначена на посаду начальника відділу культури району.

При РДБ діяли 4 читацькі об'єднання за інтересами, які із задоволенням відвідували діти.

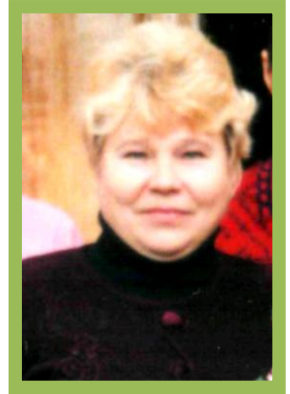
Про найпопулярніший з них – клуб любителів поезії, музики і театру «Ровесник» – висвітлювалось у буклеті «Виховання захопленням» підготовлений і випущений ОДБ ім. А.П.Гайдара та ОЮБ ім. О.М.Бойченка у 1988 р.

У непрості 90-ті, на посаді заступника директора РЦБС по роботі з дітьми перебувала **Комарі Наталя Ігорівна** (1994-2000 рр.), яка примножила творчі надбання бібліотеки.

У 1997 р. РДБ була однією з переможниць обласного конкурсу, оголошеного ОДБ ім. А.П.Гайдара, на кращий сценарій літературної подорожі «Маловідомі сторінки моєї малої батьківщини». При написанні сценарію «стежками рідного краю» бібліотекарі РДБ звертались не лише до своїх фондів, а й до краєзнавчих матеріалів місцевого музею.

Позицію попереднього керівника намагалась продовжувати **Шаргородська Людмила Миколаївна** (2000-2004 рр.).

З 2004 р. на посаду заступника директора РЦБС по роботі з дітьми прийшла **Пастернак Надія Михайлівна** (на фото), яка до цього трудилась бібліотекарем не один десяток років, хоча й не мала бібліотечної освіти (у 1979 р. закінчила Дніпропетровський інститут інженерів транспорту). Та доля привела її до бібліотеки, де вона із задоволенням працювала.

Більшого розмаїття набуває краєзнавство. РДБ влаштовує часті зустрічі з місцевими літераторами, презентації їх книг. Багато письменників подарували бібліотеці власні твори, збагативши скарбничку краєзнавчого фонду закладу.

Всіляко підтримується літературна творчість читачів як РДБ, так і сільських бібліотек. Щорічно випускаються збірки доробок юних.

Завдяки РДБ та ОДБ ім. А.П.Гайдара, колективна робота членів літературно-поетичного гуртка с. Хащувате перемогла у номінації «Пам'ять заради майбутнього» на Всеукраїнському конкурсі «Моя мала Батьківщина». А талановита учасниця гуртка Влада Лопушанська здійснила поїздку до Німеччини для участі у благодійному дитячому німецько-українському конкурсі «Юний письменник» (2007 р.). У 2008 р. РДБ випустила збірку поезій В.Лопушанської «Кришталеві краплини-слова».

За підсумками роботи 2008 і 2009 рр. ОДБ ім. А.П.Гайдара відзначила керівника і колектив РДБ у номінаціях «За сучасний стиль в організації роботи бібліотеки» та «За активну популяризацію краєзнавства серед юних читачів».

З 2010 року РДБ очолює **Новіцька Оксана Анатоліївна**, заступник директора РЦБС з питань обслуговування дітей, фахівець з вищою бібліотечною освітою (закінчила Київський Національний університет культури і мистецтв).

До традиційних напрямів роботи додалися нові, зокрема, проектна діяльність. Працівниками РДБ розроблено власні бібліотечні програми, які мають продовження «Люби і знай свій рідний край» (2011-2012 р.) «Багатовимірність інформаційної культури 21 століття» (2012-2013 р.) у рамках однойменної обласної.

Поряд з улюбленим багатьма поколіннями дітей, бібліотечним гуртком «Книга і лялька» розпочали роботу нові: «Джерельце» екологічно-народознавчого спрямування, для молодших школярів та пізнавальний – «Ерудит», для читачів середнього і старшого шкільного віку.

РДБ – учасниця Національного проекту «Україна читає дітям», Всеукраїнського конкурсу «Кращий читач України», Всеукраїнської програми «Добрик-Всесвіт» Фест (на фото).

У 2012 р. РДБ отримала перемогу у конкурсі проектів «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернет» програми «Бібліоміст» (на фото).

**Колектив
Гайворонської РДБ**
О.А. Новіцька
(у центрі) –
**заступник директора
РЦБС з питань
обслуговування
дітей**

зліва направо: **Н.А. Загарій, Г.С.Панченко,
В.Г. Кузьменко, І.Ф. Бартошек – бібліотекарі**

Дані про РДБ:

Структура бібліотеки – 2 абонементи, 2 читальні зали

Штат – 5 одиниць

Бібліотечний фонд – 27138 прим. документів

Користувачі обслужені – 2454, у т.ч., за ЄРК – 1200

Відвідування – 19284, у т.ч., Інтернет-відвідування – 280

Видача документів – 49938 од.

Використання новітніх інформаційних технологій – 5 ПК,
1 принтер, 2 багатофункціональних пристроїв,
скайп-зв'язок, телефон, E-mail

Прийняті скорочення у виданні

вулиця – вул.

єдина реєстраційна картотека – ЄРК

комп'ютер – ПК

міська бібліотека для дітей – МДБ

міська централізована бібліотечна система – МЦБС

одиниць – од.

примірники – прим.

районна бібліотека для дітей – РДБ

районна державна адміністрація – РДА

районна централізована бібліотечна система – РЦБС

роки – рр.

сільська бібліотека для дітей – СДБ

століття – ст.

тисяча – тис.

у тому числі – у т. ч.

Використані джерела у виданні

Паперові ресурси

- 1.** Бібліотечна Україна : довідник. – К. : «Абрис», 1996. – С. 202.
- 2.** Бібліотеки Української РСР : довідник. – Харків : Ред.-видав. відділ Книжкової палати УРСР, 1969. – С. 83.
- 3.** Виконання умов конкурсу по методичній роботі : [альбом-естафета] / обл. б-ка. для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, [1966]. – 27 арк.
- 4.** Виховання захопленням. [Буклет] : з досвіду роботи читацьких об'єднань за інтересами Гайворонської ЦБС / Упр. культури Кіровоградського облвиконкому, обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара, обл. б-ка для юнацтва ім. М.О.Бойченка. – Кіровоград : Облполіграфвидав, 1988. – фото.
- 5.** Діяльність бібліотек, що обслуговували дитяче населення області у 2005 році : інформаційно-аналітичний огляд / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара – Кіровоград, 2006.
- 6.** Завжди у творчому пошуку [про В.С.Фролову, директора Кіровоградської районної бібліотеки для дорослих і дітей] // Народне слово. - 2006. – 5 вересня.
- 7.** Звіт про роботу Кіровоградської ОДБ ім. А.П.Гайдара за 1999 рік. – Кіровоград, 2000.
- 8.** Історія бібліотек для дітей Кіровоградщини [Електронний ресурс] / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара; відділ розвитку дитячих бібліотек і маркетингу. – Кіровоград, 2013.
- 9.** Історія міст і сіл Української РСР в 26-ти томах. Кіровоградська область. / ред. кол. тому Д.С.Сиволап (гол.) та ін. – К. : Ін-т історії АН УРСР, 1972. – 815 с. : іл.
- 10.** Історія розвитку бібліотек України для дітей (1960-1974) [Текст] / М-во культури і мистецтв України, Нац. б-ка України для дітей. – К., 2007. – С. 1.
- 11.** Мельникова, З.П. Діти – аудиторія особлива // Кіровоградська правда. –1977. – 21 серпня.
- 12.** Міщенко, М.І. Юним про рідний край: з досвіду роботи / ОДБ ім. А.П.Гайдара. – Кіровоград, 1993. - 9 с.
- 13.** Наконечна, К.А. Конкурс бібліотек // Колос. – 1979. – 24 липня.

- 14.** Наші досягнення від з'їзду до з'їзду. 60-ті рр 20ст.: [альбом-естафета] / обл. б-ка. для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, [1971]. – 30 с.
- 15.** Погребняк, Г.І. Організаційно-методична діяльність бібліотек України для дітей (1946-1976 рр.) [Текст] / М-во культури і туризму України. Нац. б-ка України для дітей. – К., 2005. – С. 6.
- 16.** Погребняк, Г.І. Організаційно-методична діяльність бібліотек України для дітей (1946-1976 рр.) [Текст] / М-во культури і туризму України. Нац. б-ка України для дітей. – К., 2005. – С. 25.
- 17.** Погребняк, Г.І. Організаційно-методична діяльність бібліотек України для дітей (1946-1976 рр.) [Текст] / М-во культури і туризму України. Нац. б-ка України для дітей. – К., 2005. – С. 27.
- 18.** Погребняк, Г.І. Організаційно-методична діяльність бібліотек України для дітей (1946-1976 рр.) [Текст] / М-во культури і туризму України. Нац. б-ка України для дітей. – К., 2005. – С. 40.
- 19.** Погребняк, Г.І. Становлення та розвиток дитячих бібліотек України [Текст] / Г.І. Погребняк ; Наук. ред. В.С. Бабич ; М-во культури і мистецтв України. Нац. б-ка України для дітей. – К., 2003. – С. 63.
- 20.** Про внесення змін до розпорядження голови районної державної адміністрації від 18.10.2011 року № 704-р [Текст] : розпорядження голови Онуфріївської районної державної адміністрації Кіровоградської області від 16.11.2011 р., № 790-р .
- 21.** Про оптимізацію функціонування централізованої районної бібліотечної системи [Текст] : розпорядження голови Світловодської районної державної адміністрації Кіровоградської області від 25.04.2008 р., № 361-р .
- 22.** Про утворення комунального закладу Витязівської сільської дитячої бібліотеки [Текст] : рішенням 31 сесії Витязівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області від 8.12.2009 р., № 193.
- 23.** Расторгуєва Н.І. Працюють з душею: з досвіду роботи Помічнрянської міської бібліотеки для дітей Добровеличківської ЦБС [Текст]. – ОДБ ім. А.П.Гайдара, Кіровоград, 1992. – 4 с.
- 24.** Стан бібліотек, що обслуговували дітей в 1989 році / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, 1990.
- 25.** Стан бібліотек, що обслуговували дітей в 1995 році / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, 1996.

26. Статистичні дані бібліотек, що обслуговували дітей в 2012 році / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, 2013.

27. У світ краси і добра: з досвіду спільної роботи по естетичному вихованню учнів 1-3 класів Вільшанської РДБ та естетичного центру. / обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара. – Кіровоград, 1984. – 5 с.

28. Цифрові показники роботи бібліотек для дітей області за 1997 р. / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, 1998.

29. Цифрові показники роботи бібліотек для дітей області за 2008 р. / обл. б-ка для дітей ім. А.П. Гайдара. – Кіровоград, 2009.

Електронні ресурси

1. Сторінка на сайті РДА
http://nmrda.kr-admin.gov.ua/?page_id=413

2. Новопразька центральна бібліотека-філія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/ocrb33/історія-бібліотек-філій-олександрійської-рцбс>. – Назва з екрана.